EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.6.2025.
COM(2025) 290 final

ANNEX 20

PRILOG

Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija

Stanje digitalnog desetljeća 2025.: nastavak izgradnje suverenosti i digitalne budućnosti EU-a

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

KRATKA IZVJEŠĆA ZA POJEDINE DRŽAVE

Malta

Sažetak

Malta ostvaruje vrlo dobre rezultate u uvođenju umjetne inteligencije i digitalizaciji poduzeća, no ima prostora za dodatno povećanje broja stručnjaka za IKT. Ta država izvrsna je u digitalizaciji javnih usluga. U Malti postoji umjerena razina ambicije za doprinos digitalnom desetljeću: postavljeno je 12 nacionalnih ciljeva, od kojih je 58 % usklađeno s ciljevima EU-a za 2030. Malta umjereno uspješno slijedi svoje smjerove djelovanja: 50 % njih napreduje prema planu (prema smjerovima djelovanja koji su 2024. utvrđeni za 4 od 8 analiziranih ključnih pokazatelja uspješnosti). Primijenila je 38 % od 8 preporuka Komisije iz 2024. tako što je uvela nove mjere.

Prošle godine ostvaren je znatan napredak, osobito u udjelu poduzeća koja koriste umjetnu inteligenciju, koji je dosegao 17,3 %, i širenju infrastrukture za povezivost, pri čemu treba istaknuti kontinuirano uvođenje svjetlovodne mreže do korisničkog prostora (FTTP). Malta je 2019. ostvarila ciljeve digitalnog desetljeća za mreže vrlo velikog kapaciteta (VHCN), a 2022. za osnovnu pokrivenost 5G mrežom. Uvođenje FTTP-a još je u tijeku, ali brzo napreduje prema potpunoj nacionalnoj pokrivenosti. I dalje ima poteškoća kad je riječ o poboljšanju osnovnih digitalnih vještina stanovništva i rješavanju problema nedostatka stručnjaka za IKT.

Malta primjenjuje višedimenzionalni pristup kako bi u svojim digitalnim politikama stavila težište na jačanje digitalne suverenosti radi bolje kontrole i zaštite digitalne infrastrukture, podataka i tehnologija. Povećava digitalnu suverenost tako što jača nacionalnu kibernetičku sigurnost, i to inicijativama kao što je CYBER+ALT, poboljšanjem otkrivanja prijetnji i izgradnjom sigurne infrastrukture, a uz to promiče i lokalne inovacije pomoću namjenskog financiranja za *start-up* poduzeća i okvira digitalne politike.

Ključni pokazatelj uspješnosti za digitalno desetljeće (1)	Malta				EU		Cilj digitalnog desetljeća do 2030.	
	DESI za 2024. (2023. godina)	DESI za 2025. (2024. godina)	Godišnji napredak	Nacionalni smjer djelovanja 2024. (3)	DESI za 2025.	Godišnji napredak	MT	EU
Pokrivenost fiksnom mrežom vrlo velikog kapaciteta (VHCN)	100,0 %	100,0 %	0,0 %	—	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Pokrivenost svjetlovodom do korisničkog prostora (FTTP)	69,6 %	86,2 %	23,9 %	—	69,2 %	8,4 %	100,0 %	—
Ukupna pokrivenost 5G mrežom	100,0 %	100,0 %	0,0 %	100,0 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Rubni čvorovi (procjena)	17	32	88,2 %	—	2 257	90,5 %	—	10 000
MSP-ovi koji imaju barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta (2)	—	81,3 %	2,2 %	—	72,9 %	2,8 %	85,0 %	90 %
Računalstvo u oblaku	58,2 %	—	—	—	—	—	80,0 %	75 %
Umjetna inteligencija	13,2 %	17,3 %	31,4 %	18,8 %	13,5 %	67,2 %	27,2 %	75 %
Analitika podataka	35,6 %	—	—	—	—	—	51,1 %	75 %
Umjetna inteligencija ili računalstvo u oblaku ili analitika podataka	68,3 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Jednorozi	4	4	0,0 %	—	286	4,4 %	—	500
Barem osnovne digitalne vještine	63,0 %	—	—	—	—	—	75,0 %	80 %
Stručnjaci za IKT	4,7 %	5,2 %	10,6 %	5,5 %	5,0 %	4,2 %	8,0 %	~10 %
Prijava sustava elektroničke identifikacije		Da						
Digitalne javne usluge za građane	100,0	99,7	-0,3 %	100,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitalne javne usluge za poduzeća	100,0	100,0	0,0 %	—	86,2	0,9 %	100,0	100
Pristup elektroničkim zdravstvenim zapisima	88,0	93,7	6,5 %	—	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Vidjeti metodološku napomenu za opis pokazatelja i druge metrike.
(2) U DESI-ju za 2025. navodi se 4. verzija indeksa digitalnog intenziteta, koja je usporediva s vrijednošću indeksa digitalnog intenziteta iz DESI-ja za 2023. (koji se odnosi na 2022. godinu) za izračun godišnjeg napretka. Nije usporediva s nacionalnim smjerom djelovanja koji se temelji na 3. verziji indeksa.
(3) Postotak ostvarenja nacionalnog smjera djelovanja ako je on naveden u nacionalnom planu i ako je pokazatelj izmjeren u DESI-ju za 2025. (2024. godina).

Prema specijalnom istraživanju Eurobarometra o digitalnom desetljeću 2025. 80 % malteških građana smatra da im digitalizacija svakodnevnih javnih i privatnih usluga olakšava život. Kad je riječ o koracima koje poduzimaju javna tijela, 90 % građana smatra da je važno suzbiti i ublažiti problem lažnih vijesti i dezinformacija na internetu, dok ih u vezi s konkurentnošću 87 % smatra da je važno omogućiti europskim poduzećima da rastu i postanu „europski predvodnici” koji se mogu natjecati na globalnoj razini.

Konkurentan, suveren i otporan EU zahvaljujući tehnološkom vodstvu

Malta se nalazi u dobrom položaju kad je riječ o digitalnoj infrastrukturi, koja je iznad prosjeka EU-a, te je postigla potpunu pokrivenost VHCN-om i osnovnom 5G mrežom. Uvođenje svjetlovodnih mreža nastavlja se i brzo napreduje. Kad je riječ o 5G mreži u pojasu 3,4 – 3,8 GHz, Malta i dalje zaostaje za EU-om, ali se pokrivenost brzo širi.

Većina malteških poduzeća ima barem osnovnu razinu digitalnog intenziteta te je uvođenje umjetne inteligencije iznad prosjeka EU-a, iako još uvijek ima poteškoća, posebno za manja poduzeća. Malta potiče dinamičan, rastući ekosustav *start-up* poduzeća konkretnim mjerama potpore, kao što su program financiranja i program poslovnog nastana za *start-up* poduzeća te osnivanje fonda rizičnog kapitala u vrijednosti od 10 milijuna EUR. Ulaže i u digitalne vještine i inovacijsku infrastrukturu, a u svojem nacionalnom planu promiče tehnologije u nastajanju i podupire *scale-up* poduzeća. Malta aktivno jača svoje kapacitete za kibernetičku sigurnost i digitalnu otpornost kako bi smanjila ovisnost o vanjskim tehnologijama i povećala kontrolu nad digitalnim ekosustavom, iako i dalje nailazi na prepreke u uvođenju važnih internetskih standarda kao što su IPv6 i DNSSEC.

Zaštita i jačanje položaja građana i društva u EU-u

Većina malteškog stanovništva ima barem osnovne digitalne vještine te je ostvaren određeni napredak u povećanju udjela stručnjaka za IKT u broju zaposlenih, ali ima prostora za poboljšanje rodne ravnoteže. Udio stručnjaka za IKT u broju zaposlenih povećao se 2024. na 5,2 %. Iako interes za karijere u području STEM-a i IKT-a raste, nedostatak vještina i dalje je razlog za zabrinutost. Većina malteškog stanovništva (63 %) ima barem osnovne digitalne vještine, a pri provedbi Nacionalne strategije za e-vještine za razdoblje 2022. – 2025. uključivost je u prvom planu.

Digitalne javne usluge dobro su razvijene i široko dostupne, što odražava predanost Malte pojednostavnjenoj upravi usmjerenoj na korisnika. Nacionalnim strategijama promiču se suverena digitalna rješenja kako bi se osigurala sigurna i uključiva digitalna transformacija za sve građane.

Iskorištavanje digitalne transformacije za pametno ozelenjivanje

Malta je predana postizanju ugljične neutralnosti do 2050. te daje prednost održivosti, otpornosti i inovacijama u svim sektorima. Uviđa da su digitalne tehnologije važan pokretač te tranzicije jer one omogućavaju poduzećima da usvoje održive prakse i poboljšaju svoju opću konkurentnost. Vlada potiče suradnju s privatnim sektorom kako bi ostvarila ciljeve održivosti i integrirala digitalna rješenja u zelenu tranziciju.

Malta

Nacionalni strateški plan za digitalno desetljeće

Malta 2025. nije dostavila ažurirani nacionalni plan za digitalno desetljeće, stoga su mjere i ciljevi do 2030. isti kao i oni navedeni u prvotnom planu iz 2023. Malta je 2024. nastavila s provedbom postojećih mjera, ali nije uvela nikakve nove mjere. Već je ostvarila ukupno tri cilja (za VHCN, 5G mrežu i digitalne javne usluge za građane). Svi ostali ciljevi usklađeni su s ciljevima na razini EU-a za 2030., osim tri nacionalna cilja (osnovne digitalne vještine, broj stručnjaka za IKT i MSP-ovi s barem osnovnom razinom digitalnog intenziteta) koji su neznatno niži od ciljeva EU-a. Nisu navedeni smjerovi djelovanja za rubne čvorove, e-zdravstvo i jednoroge. Iako plan obuhvaća gotovo sve ciljeve digitalnog desetljeća, u nekim bi područjima trebalo uložiti više truda. Nadalje, plan se sastoji se od 66 mjera s ukupnim proračunom od 285 milijuna EUR (1,27 % BDP-a) koji obuhvaća većinu ciljeva. Plan i dalje obuhvaća sve ciljeve digitalnog desetljeća, kao što su antropocentričan digitalni prostor, otpornost i sigurnost, suverenost, ozelenjivanje te zaštita društva. Ostvarena postignuća rezultat su ciljanih javnih politika u okviru strategije *Malta Diġitali 2022 – 2027*, u kojoj se u prvi plan stavlja poboljšanje javnih digitalnih usluga i povezivosti.

Financiranje i projekti u digitalnom sektoru

Malta je digitalnom sektoru dodijelila 26 % ukupnog iznosa svojeg plana za oporavak i otpornost (68 milijuna EUR)[1]. Osim toga, u okviru kohezijske politike je za nastavak njezine digitalne transformacije namijenjeno 129 milijuna EUR, odnosno 17 % ukupnih sredstava kohezijske politike te zemlje[2]. Malta izravno sudjeluje u važnom projektu od zajedničkog europskog interesa u području mikroelektronike i komunikacijskih tehnologija (VPZEI-ME/CT). Također je država sudionica Zajedničkog poduzeća EuroHPC i Zajedničkog poduzeća za čipove.

Malta još nije predstavila nijedan projekt u okviru Akceleratora dobrih praksi[3] za digitalno desetljeće.

Digitalna prava i načela

Prema popratnoj studiji Malta je jedna od najaktivnijih država članica u provedbi **Europske deklaracije o digitalnim pravima i načelima** te provodi ukupno više od 100 inicijativa, od kojih je 35 novih inicijativa pokrenuto 2024. Malta je najaktivnija u području solidarnosti i uključenosti te digitalnog obrazovanja, osposobljavanja i vještina. Utvrđeno je da je manje aktivna u području povezivosti i održivosti. Čini se da mjere u području solidarnosti i uključenosti imaju najveći učinak u praksi, za razliku od mjera koje se odnose na slobodu izbora.

Preporuke

- **Stručnjaci za IKT:** promicati mogućnosti za razvoj karijere u području IKT-a i STEM-a te povezane obrazovne programe, posebno među ženama.

[1] Udio dodijeljenih financijskih sredstava kojima se doprinosi digitalnim ciljevima izračunan je na temelju Priloga VII. Uredbi o Mehanizmu za oporavak i otpornost. Posljednji put ažurirano: 16. svibnja 2025.
[2] Taj iznos uključuje sva ulaganja koja su u programskom razdoblju kohezijske politike 2021. – 2027. posebno namijenjena digitalnoj transformaciji ili joj znatno doprinose. Izvor financiranja su Europski fond za regionalni razvoj, Kohezijski fond, Europski socijalni fond plus i Fond za pravednu tranziciju.
[3] Akcelerator dobrih praksi (BPA) platforma je koja državama članicama omogućuje razmjenu uspješnih mjera i poteškoća na koje nailaze u nastojanjima da ostvare svoje ciljeve digitalnog desetljeća. Primjeri dobre prakse dostupni su državama članicama u repozitoriju Akceleratora dobrih praksi i predstavljaju se na redovitim radionicama čije se teme trenutačno odnose na tri tematska klastera: digitalne vještine, zelenu informacijsku tehnologiju i uvođenje digitalnih tehnologija.

Malta

- **Osnovne digitalne vještine:** prioritizirati inicijative za prekvalifikaciju i usavršavanje te pritom iskoristiti javno-privatna partnerstva i financijska sredstva EU-a; promicati digitalnu pismenost, posebno među osobama s nižim stupnjem obrazovanja.
- **Kibernetička sigurnost**: provesti ciljane inicijative za jačanje internetske sigurnosti i povećanje primjene DNSSEC-a te podupirati razvoj i korištenje kapaciteta za kibernetičku sigurnost.
- **Umjetna inteligencija:** nastaviti ulagati napore u veću primjenu umjetne inteligencije, posebno u MSP-ovima i u vezi s uvođenjem drugih tehnologija, kao što su računalstvo u oblaku i rubni čvorovi.
- **Infrastruktura za povezivost**: nastaviti s uvođenjem svjetlovodnih mreža i pionirskih pojaseva za 5G te promicati njihovu primjenu.
- **Digitalizacija MSP-ova:** pojačati rad na premošćivanju jaza u digitalizaciji između MSP-ova i velikih poduzeća kako bi se gospodarski potencijal MSP-ova povećao na najveću moguću razinu.